

Content Analysis of Veterinary Science Journal in Thailand Between 1999-2008

Umaporn Pitichan*

Faculty of Humanities, Ramkhamhang University, Ramkhamhang Rd.
Huamark, Bangkok, Bangkok 10240.

*Corresponding author, E-mail address: umapiti@hotmail.com

Abstract

The purposes of this research are: 1) To analysis Veterinary Science Journals published between 1999 - 2008 in Thailand terms of the publisher, author, content, writing style, reference sources, illustration, format, and objective of the journal; 2) To investigate the trends of Veterinary Science Journal; 3) To forecast the content of Veterinary Science Journals in the next 5 years.

The results show that the most journal publishers are institutions of higher education. The authors of article are lecturers. The contents of most articles concern veterinary pharmacology. The writing style is mostly a style appropriate for research articles. Most of the sources for reference are in journal articles. Most of the illustrations are tables accompanied by explanations. The format of the journals is paperback, printed on art paper in black and white with quarto size. The objectives of the journals are mostly to promote and distribute academic knowledge in the field of veterinary science, as well as being a medium for promoting relationships between veterinary professionals and professionals in related fields. The trend of content in the articles pertaining to veterinary physiology has tended to increase while the content in articles regarding veterinary immunology has tended to decrease. In regard to the content tend in the veterinary science journal articles in the next five years, the researcher forecasts the contents pertaining to veterinary physiology will tend to increase while contents regarding veterinary obstetrics will tend to decrease.

Keywords: content analysis, veterinary science journal, veterinary science

การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ ในประเทศไทย ที่ตีพิมพ์ พ.ศ. 2542-2551

อุมาภรณ์ ปิติชาญ*

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

*ผู้รับผิดชอบบทความ E-mail address: umapiti@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาบทความวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ ที่ตีพิมพ์ในระหว่าง พ.ศ. 2542-2551 ในประเทศไทย ในด้านผู้ผลิต ผู้เขียน เนื้อหา วิธีการเขียน แหล่งอ้างอิง ภาพประกอบ ลักษณะรูปเล่ม และ วัตถุประสงค์ของวารสาร (2) เพื่อศึกษาแนวโน้มของเนื้อหาบทความวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ (3) เพื่อพยากรณ์แนวโน้มเนื้อหาบทความวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ใน 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2556)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ การหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์หรือเนื้อหา (IOC) และการวิเคราะห์แนวโน้มโดยใช้ค่าความชัน (slope) ซึ่งได้มาจากสมการถดถอยเชิงเส้น ($\hat{y} = a + bx$)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ผลิตวารสารส่วนใหญ่เป็นสถาบันอุดมศึกษา ผู้เขียนบทความส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ ส่วนเนื้อหาบทความส่วนใหญ่เป็นด้านเภสัชวิทยาทางสัตวแพทย์ วิธีเขียนบทความส่วนใหญ่เป็นบทความวิจัย แหล่งอ้างอิงส่วนใหญ่เป็นบทความวารสาร ภาพประกอบส่วนใหญ่เป็นตารางพร้อมคำอธิบาย ลักษณะรูปเล่มวารสารเป็นปกอ่อน พิมพ์ด้วยกระดาษอาร์ต และพิมพ์ขาว-ดำ มีขนาด 8 หน้ายก ส่วนวัตถุประสงค์ของการจัดทำวารสารส่วนใหญ่เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ และเพื่อเป็นสื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในสาขาวิชาชีพสัตวแพทย์ และบุคลากรสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แนวโน้มเนื้อหาบทความทางด้านสัตวแพทยศาสตร์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่เนื้อหาบทความทางด้านวิทยาภูมิคุ้มกันทางสัตวแพทย์ มีแนวโน้มลดลง และแนวโน้มเนื้อหาบทความทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ ใน 5 ปีข้างหน้า พบว่า ด้านสัตววิทยาทางสัตวแพทย์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่ด้านสูติศาสตร์ทางสัตวแพทย์มีแนวโน้มลดลง

คำสำคัญ : การวิเคราะห์เนื้อหา วารสารสัตวแพทยศาสตร์ สัตวแพทยศาสตร์

บทนำ

สัตวแพทย์มีบทบาทที่สำคัญ เนื่องจากมีหน้าที่ดูแลรักษาสุขภาพสัตว์ ซึ่งสัตว์ดังกล่าวได้แบ่งออกเป็นหลายประเภท เช่น สัตว์เลี้ยงเพื่อเศรษฐกิจ สัตว์เลี้ยงไว้ในบ้าน และสัตว์ที่อาศัยอยู่ร่วมกับมนุษย์ สิ่งก็ตามมาก็คือโรคของสัตว์ต่าง ๆ โรคเหล่านี้สามารถติดต่อระหว่างกันได้จากสัตว์สู่สัตว์และจากสัตว์สู่คน โดยสัตวแพทย์มีบทบาทในการป้องกันโรคและรักษาสัตว์ ปัจจุบันการเลี้ยงสัตว์มีการพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว และมีวิธีการเลี้ยงที่จัดเป็นระบบฟาร์ม ซึ่งต้องอาศัยหลักวิชาการในการเลี้ยงที่เกิดจากการพัฒนาความรู้ ความสามารถทางวิชาการด้านการตรวจวินิจฉัย การป้องกันและรักษาโรค รวมทั้งความก้าวหน้าในการปรับปรุงพันธุ์สัตว์ มาตรฐานในการผลิตและการจัดการฟาร์มเลี้ยงสัตว์ มาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ และเทคโนโลยีในการผลิตอาหารที่ได้มาจากสัตว์ ตลอดจนการควบคุมโรคระบาดสัตว์ที่อาจติดต่อจากสัตว์สู่คน นอกจากนี้สัตวแพทย์ยังได้เข้าไปมีบทบาทสำคัญในเวทีโลก (one health)

ความสำคัญของวิชาชีพการสัตวแพทย์ที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ได้มีการพัฒนาคุณภาพทั้งในด้านมาตรฐานวิชาการ และมาตรฐานวิชาชีพ โดยเริ่มตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนการประชุมสัมมนา และงานวิจัย ซึ่งมีบทบาทในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการด้านสัตวแพทยศาสตร์ เพื่อถ่ายทอดข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมให้ทราบถึงบทบาทของสัตวแพทย์ในด้านต่าง ๆ ซึ่งข้อมูลทางวิชาการเหล่านี้จะเผยแพร่ในวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ เพื่อนำเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลความรู้ และรายงานความก้าวหน้าในวิทยาการสัตวแพทยศาสตร์ สมัยใหม่ในการรักษาสัตว์ วารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์มีบทบาทในการเป็นแหล่งข้อมูลทางวิชาการที่นำเสนอความรู้ รายงานการค้นคว้าวิจัยที่เกิดขึ้นในขณะนั้น และรายงานความเคลื่อนไหวของสถานการณ์การระบาดของโรคสัตว์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะนั้นด้วย

วารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ ซึ่งนับเป็นแหล่งข้อมูลทางวิชาการประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการศึกษา ประกอบกับสถาบันการศึกษา หน่วยงานต่าง ๆ และผู้ผลิตสิ่งพิมพ์ทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ ได้มีการผลิตวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการ วารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ที่จัดหาเข้ามาให้บริการในห้องสมุดมีความสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน และเป็นวารสารที่มีเนื้อหา บทความ ตรงกับความต้องการของผู้ใช้

บริการ ซึ่งได้แก่ อาจารย์ สัตวแพทย์ นักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ ตลอดจนนิสิตและนักศึกษา บทความทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ เป็นแหล่งสารสนเทศที่มีความทันสมัยที่น่าสนใจเนื้อหาที่ได้จากการศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้พื้นฐานและความรู้ทางคลินิก เพื่อประโยชน์ในการรักษาสัตว์และการบริการทางวิชาการ ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับภาวะเนื้อหาบทความวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ในประเทศไทย ที่ตีพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2542-2551 ซึ่งวิเคราะห์เกี่ยวกับผู้ผลิต ผู้เขียน เนื้อหา วิธีการเขียน แหล่งอ้างอิง ภาพประกอบ ลักษณะรูปเล่ม และวัตถุประสงค์ของการจัดทำวารสาร ตลอดจนศึกษาแนวโน้มเนื้อหาวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ โดยผลจากการวิจัยสามารถนำมาเป็นแนวทางให้กับบรรณารักษ์ในการบอกรับวารสารเข้าไว้ให้บริการในห้องสมุดได้อย่างเหมาะสม และเป็นการนำเสนอเนื้อหาทางด้านสัตวแพทยศาสตร์เพื่อให้ความรู้ด้านการดูแลสุขภาพสัตว์เลี้ยงแก่ประชาชนต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ วิเคราะห์เนื้อหาวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ ในประเทศไทย ที่ตีพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. 2542-2551 ในด้านผู้ผลิต ผู้เขียนบทความ เนื้อหา ภาษา วิธีการเขียน วิธีและรูปแบบการอ้างอิง ภาพประกอบ ลักษณะรูปเล่ม และวัตถุประสงค์ของวารสารศึกษาแนวโน้มของเนื้อหาบทความในวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ และพยากรณ์แนวโน้มเนื้อหาบทความทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ ใน 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2556) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของบทความวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์

ชื่อวารสาร	จำนวนฉบับ	จำนวนบทความ	จำนวนตัวอย่าง
เวชสารสัตวแพทย์	41	533	234
วารสารสัตวแพทยศาสตร์	25	383	169
วารสารสัตวแพทยศาสตร์ มข.	15	154	68
เชียงใหม่สัตวแพทยสาร	9	97	43
สัตวแพทยสาร	24	181	80
สัตวแพทย์ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ แห่งประเทศไทย	32	240	106
รวม	146	1,588	700

ประชากรที่ใช้ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ เป็นวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ที่ตีพิมพ์ พ.ศ. 2542-2551 จำนวน 6 ชื่อเรื่อง โดยคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งจำนวนประชากรที่ศึกษาเป็นวารสารจำนวน 146 ฉบับ 1,588 บทความ กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามชื่อวารสารจากประชากรจำนวน 1,588 บทความ โดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของยามาเน่ (Yamane, 1967) ในการกำหนดขนาดตัวอย่างที่ความเชื่อมั่น 95% จำแนกตามระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% ของแต่ละชื่อวารสารตามสัดส่วนของประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากตารางสำเร็จรูปจำนวน 319 บทความ เพื่อผลการวิจัยที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้นจึงได้กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่นำมาวิเคราะห์เนื้อหาทั้งหมด 700 บทความ โดยการเทียบบัญญัติไตรยางค์ ดังนี้

$$\text{จำนวนตัวอย่าง} = \frac{\text{จำนวนบทความ} \times 700}{1,588}$$

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบบันทึกและวิเคราะห์เนื้อหาวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ในประเทศไทย ที่ตีพิมพ์ พ.ศ. 2542-2551 ซึ่งเนื้อหาประกอบด้วยรายละเอียด 3 ส่วน คือ รายละเอียดของวารสาร รายละเอียดเนื้อหาของบทความ และรายละเอียดเกี่ยวกับบทความ และมีการหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือโดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ในสาขาวิชาสัตวแพทยศาสตร์ แต่ละด้านของเนื้อหาตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและโครงสร้าง ด้วยวิธี

หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อความกับจุดประสงค์หรือเนื้อหา (Index of item objective congruence: IOC) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) โดยใช้เกณฑ์ 0.6 เป็นเกณฑ์ตัดสินจากผลรวมของคะแนน 3/5 คะแนนขึ้นไป ถ้าข้อความที่มีค่า (IOC) ตั้งแต่ 0.60-1.00 มีความเที่ยงตรงใช้ได้ ส่วนข้อความที่มีค่า (IOC) ต่ำกว่า 0.60 ควรปรับปรุง ไม่สามารถใช้ได้

3. วิธีการสร้างเครื่องมือ

สร้างแบบบันทึกและวิเคราะห์เนื้อหา โดยระบุรายการทางบรรณานุกรม คือ ชื่อวารสาร ปีที่ ฉบับที่ วัน เดือน ปี เลขหน้า ชื่อผู้เขียนบทความ ชื่อบทความ เพื่อเก็บข้อมูลจากบทความวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ ในด้านผู้ผลิต ผู้เขียนบทความ เนื้อหาบทความ วิธีการเขียน แหล่งอ้างอิง ภาพประกอบ ลักษณะรูปเล่ม วัตถุประสงค์ของวารสาร นำข้อมูลที่สร้างขึ้นในแบบบันทึก และวิเคราะห์ข้อมูลวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ ให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ในสาขาวิชาสัตวแพทยศาสตร์ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและโครงสร้าง และทำการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม

4. การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เป็นผู้รวบรวมและบันทึกข้อมูลด้วยตนเอง โดยบันทึกรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับบทความวารสารลงในแบบบันทึกข้อมูล ซึ่งได้แก่ ชื่อวารสาร ปีที่ ฉบับที่ วัน เดือน ปี เลขหน้า ชื่อผู้แต่ง ชื่อบทความ เพื่อเก็บข้อมูลบทความจากวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ ในด้าน ผู้ผลิต ผู้เขียนบทความ ภาษา เนื้อหาบทความ วิธีการเขียนบทความ ภาพประกอบ แหล่งและรูปแบบการอ้างอิง ลักษณะรูปเล่ม

วัตถุประสงค์ของการจัดทำวารสาร รวบรวมข้อมูลจากแบบบันทึกและวิเคราะห์ข้อมูล และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ รวมทั้งแนวโน้มต่าง ๆ ในบทความทางด้านสัตวแพทยศาสตร์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows (Statistical Package for Social Science) Version 18 มีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ ในด้านผู้ผลิต ผู้เขียน เนื้อหา วิธีการเขียน แหล่งอ้างอิง ภาพประกอบ ลักษณะรูปเล่ม และวัตถุประสงค์ของวารสาร โดยการหาค่าร้อยละ

5.2 การศึกษาแนวโน้มของเนื้อหาบทความในวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ในด้าน ผู้ผลิต ผู้เขียน เนื้อหา วิธีการเขียน แหล่งอ้างอิง ภาพประกอบ และลักษณะรูปเล่ม โดยการหาค่าความชัน (slope) ซึ่งคิดคำนวณค่าแนวโน้มเฉพาะบทความที่มีค่าตั้งแต่ 5 ค่าขึ้นไป ผลการ

วิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเบต้า (Beta) โดยการใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น (Linear Regression Analysis)

5.3 แนวโน้มของเนื้อหาบทความทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ในประเทศไทย ใน 5 ปีข้างหน้า โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น (Linear Regression Analysis) และนำค่าที่ได้มาคำนวณในสมการถดถอยเชิงเส้น $\hat{y} = a + bx$ โดยที่ \hat{y} คือ จำนวนของบทความ และ x คือ หน่วยของปีที่ทำการวิเคราะห์

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกและวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 700 ชุด มาทำการวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การเนื้อหาวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ในประเทศไทย ที่ตีพิมพ์ พ.ศ. 2542-2551 ในด้านผู้ผลิต ผู้เขียน เนื้อหา วิธีการเขียน แหล่งอ้างอิง ภาพประกอบ ลักษณะรูปเล่ม และวัตถุประสงค์ของวารสาร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ในประเทศไทย

	ประเภท	ร้อยละ
ผู้ผลิต	สถาบันการศึกษา	73.4
ผู้เขียน	อาจารย์	69.5
เนื้อหา	เภสัชวิทยาทางสัตวแพทย์	12.7
วิธีการเขียน	บทความวิจัย	77.4
แหล่งอ้างอิง	บทความวารสาร	40.6
ภาพประกอบ	ตารางพร้อมคำอธิบาย	43.0
ลักษณะรูปเล่ม	ปกอ่อนขนาด 8 หน้ายก	15.0
วัตถุประสงค์ของวารสาร	เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ	26.7

จากตารางที่ 2 พบว่า วิธีการเขียนเป็นการเขียนแบบบทความวิจัย ร้อยละ 77.4 รองลงมา คือ ผู้ผลิตวารสารเป็นสถาบันการศึกษา ร้อยละ 73.4 และเนื้อหาของบทความทางด้านเภสัชวิทยาทางสัตวแพทย์ ร้อยละ 12.7

ตอนที่ 2 การศึกษาแนวโน้มของเนื้อหาบทความวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ในประเทศไทย ที่ตีพิมพ์ พ.ศ. 2542-2551 ในด้านผู้ผลิต ผู้เขียน เนื้อหา วิธีการเขียน แหล่งอ้างอิง ภาพประกอบ ลักษณะรูปเล่ม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มของเนื้อหาบทความวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ในประเทศไทย

	ประเภท	อัตราการเปลี่ยนแปลง
อัตราการเปลี่ยนแปลงที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น		
ผู้ผลิต	สถาบันการศึกษา	0.40
ผู้เขียน	อาจารย์	0.40
เนื้อหา	สรีรวิทยาทางสัตวแพทย์	0.22
วิธีการเขียน	บทความวิจัย	0.08
แหล่งอ้างอิง	เว็บไซต์	0.08
ภาพประกอบ	ตารางพร้อมคำอธิบาย	0.08
ลักษณะรูปเล่ม	ปกอ่อนขนาด 8 หน้ายก	0.40
อัตราการเปลี่ยนแปลงที่มีแนวโน้มลดลง		
ผู้ผลิต	สมาคมวิชาชีพ	0.40
ผู้เขียน	สัตวแพทย์	0.13
เนื้อหา	วิทยานิพนธ์คัมภีร์ทางสัตวแพทย์	2.40
วิธีการเขียน	บทความวิชาการ	0.04
แหล่งอ้างอิง	รายงานการประชุม	0.06
ภาพประกอบ	ภาพ ขาว-ดำ พร้อมคำอธิบาย	0.06
ลักษณะรูปเล่ม	ปกอ่อนขนาด 16 หน้ายก	0.06

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ผลิตที่เป็นสถาบันอุดมศึกษา ผู้เขียนที่เป็นอาจารย์ และลักษณะรูปเล่มที่เป็นปกอ่อน ขนาด 8 หน้ายก มีอัตราการเปลี่ยนแปลงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 0.40 ส่วนเนื้อหาทางด้านสรีรวิทยาทางสัตวแพทย์ อัตราการเปลี่ยนแปลงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 0.22 และเนื้อหาทางด้าน

วิทยานิพนธ์คัมภีร์ทางสัตวแพทย์ อัตราการเปลี่ยนแปลงมีแนวโน้มลดลง 2.40

ตอนที่ 3 การศึกษาแนวโน้มของเนื้อหาบทความทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ ใน 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2556) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวโน้มของเนื้อหาบทความทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ในประเทศไทย ใน 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2556)

เนื้อหาบทความ	แนวโน้มจำนวนบทความ
สรีรวิทยาทางสัตวแพทย์	194.8
พิษวิทยาทางสัตวแพทย์	110.8
กายวิภาคศาสตร์ทางสัตวแพทย์	79.3
สัตวศาสตร์ทางสัตวแพทย์	-315.1
ไวรัสวิทยาทางสัตวแพทย์	-187.6
การสืบพันธุ์	-127.7

จากตารางที่ 4 พบว่า เนื้อหาทางด้านสัตววิทยาทางสัตวแพทย์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 194.8 บทความ รองลงมา คือ พืชวิทยาทางสัตวแพทย์ 110.8 บทความ และสัตวศาสตร์ทางสัตวแพทย์ มีแนวโน้มลดลง 315.1 บทความ

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

1. ด้านวัตถุประสงค์ของวารสารเพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ และเพื่อเป็นสื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในสาขาวิชาชีพสัตวแพทย์ และบุคลากรสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชาตรี สิริรานนท์ (2550) และยุวดี ชุนลิม (2551) ที่พบว่าวารสารส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำวารสารเพื่อเผยแพร่บทความวิชาการและผลงานวิจัย

2. ด้านผู้ผลิตวารสาร พบว่า สถาบันการศึกษาเป็นผู้ผลิตบทความวารสาร มากที่สุด เนื่องจากการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่เปิดสอนคณะสัตวแพทยศาสตร์มีการสนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรในทุกหน่วยงานทำงานวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อุดมพร ภิไธยโรจน์ (2545) พบว่า ผู้ผลิตส่วนใหญ่เป็นสถาบันอุดมศึกษา

3. ลักษณะรูปแบบ พบว่า ลักษณะรูปแบบของวารสารทั้งหมดเป็นปกอ่อน กระดาษที่ใช้ในการพิมพ์เป็นกระดาษอาร์ต และพิมพ์ขาว-ดำ มีขนาด 8 หน้ายก เนื่องจากมีต้นทุนในการผลิตต่ำจึงเป็นที่นิยมของผู้ผลิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีสุภางค์ เล็กใจชื่อ (2540) พบว่า ลักษณะรูปแบบเป็นปกอ่อน ใช้กระดาษอาร์ตในการพิมพ์

4. ด้านเนื้อหาบทความทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ พบว่า เนื้อหาทางด้านเภสัชศาสตร์มากที่สุด เนื่องจากบทความวารสารนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับเกี่ยวกับเรื่องยา ฤทธิ์ของยาที่มีต่อสัตว์ การเป็นพิษของยา วิธีการใช้ยา ขนาดของยา และการใช้ยาสำหรับป้องกันและรักษาโรคสัตว์ต่าง ๆ จึงต้องมีการใช้ยาอย่างเหมาะสมเพื่อป้องกันการดื้อยา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประทุมทิพย์ สุขราษฎร์ (2553) พบว่า เนื้อหาทางด้านเภสัชศาสตร์มีมากที่สุด

5. ผู้เขียนบทความ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ เนื่องจากอาจารย์เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในสัตว์แต่ละชนิด และสัตว์บางชนิดก็ต้องมีความชำนาญเฉพาะด้าน ซึ่งต้องใช้เวลาในการศึกษาและทำงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการค้นคว้าวิจัยซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา

ของ อันนิการ์ บุษพา (2547) ที่พบว่า ผู้เขียนส่วนใหญ่เป็นอาจารย์

6. ประเภทของบทความ พบว่า บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารเป็นบทความวิจัยมากที่สุด เนื่องจากเนื้อหาที่ตีพิมพ์ในวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ เป็นผลงานการค้นคว้าวิจัยทางสัตวแพทยศาสตร์ และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประทุมทิพย์ สุขราษฎร์ (2553) พบว่า ประเภทของบทความส่วนใหญ่เป็นบทความวิจัยมากที่สุด

7. วิธีการเขียนบทความ พบว่า การเขียนแบบบทความวิจัยมากที่สุด เนื่องจากเป็นบทความจากการวิจัย ซึ่งนำเสนอผลที่ได้จากการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประทุมทิพย์ สุขราษฎร์ (2553) พบว่า การเขียนแบบสรุปงานวิจัย

8. ภาพประกอบ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นตารางมากที่สุด เนื่องจากการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากผลการวิจัย การทดลอง ในรูปแบบตารางซึ่งมีเนื้อหาและคำอธิบายที่เข้าใจและชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุวดี ชุนลิม (2551) ที่พบว่า ภาพประกอบที่พบมากที่สุดเป็นตาราง

9. แหล่งอ้างอิง พบว่า บทความวารสารถูกนำมาใช้อ้างอิงมากที่สุด เนื่องจาก บทความวารสารเป็นผลงานที่ได้จากค้นคว้าวิจัย ที่ตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการซึ่งเนื้อหาที่มีความทันสมัย

10. แนวโน้มเนื้อหาบทความทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ พบว่า ด้านสัตววิทยาทางสัตวแพทย์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่วนด้านวิทยานุกุมภัณฑ์ทางสัตวแพทย์มีแนวโน้มลดลง

11. แนวโน้มเนื้อหาบทความทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ในประเทศไทย ใน 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2556) พบว่า ด้านสัตววิทยาทางสัตวแพทย์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านพืชวิทยาทางสัตวแพทย์ ส่วนด้านสัตวศาสตร์ทางสัตวแพทย์มีแนวโน้มลดลงมากที่สุดเนื่องจาก สัตว์ที่ป่วยเป็นโรคต่าง ๆ มีผลทำให้การทำหน้าที่ของอวัยวะในระบบต่าง ๆ ในร่างกายเปลี่ยนไป จึงมีการนำเสนอเนื้อหาทางด้านสัตววิทยาทางสัตวแพทย์มากกว่าเนื้อหาด้านอื่น ส่วนเนื้อหาทางด้านสัตวศาสตร์ทางสัตวแพทย์มีการเผยแพร่ในประเทศไทยที่ลดลง อาจเป็นเพราะวิทยาการในการรักษา และเครื่องมือทางการแพทย์ที่มีความทันสมัยจึงสามารถตรวจวินิจฉัยโรคได้อย่างแม่นยำ นอกจากนี้ จากการสอบถาม (personal communication) พบว่า อาจารย์ทางด้านสัตวศาสตร์ทางสัตวแพทย์ส่วนใหญ่เผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสารระดับนานาชาติในต่างประเทศเป็นจำนวนมาก

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าผู้ผลิตที่เป็นสมาคมวิชาชีพมีการผลิตวารสารลดลง ดังนั้น สมาคมวิชาชีพควรผลิตวารสารทางด้านสัตวแพทยศาสตร์ ซึ่งสัตวแพทย์แต่ละสมาคมมีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ในการศึกษาและการพัฒนาการทำงานที่เกี่ยวกับสัตว์ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ความรู้ซึ่งกันและกัน ส่วนผู้เขียนบทความ พบว่าสัตวแพทย์มีการเขียนบทความน้อยลง ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุนและส่งเสริมในการเขียนบทความเพื่อรายงานความก้าวหน้าในการพัฒนามาตรฐานการรักษา ความรู้ความชำนาญเฉพาะโรค และการป้องกันโรค และด้านเนื้อหาของบทความ พบว่า เนื้อหาทางด้านสัตววิทยาทางสัตวแพทย์มีการเขียนบทความมาก ดังนั้น ควรมีการวิเคราะห์เนื้อหาทางด้านนี้อย่างละเอียดทุกด้าน เพื่อผลิตวารสารเฉพาะด้าน ตลอดจนส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเผยแพร่ผลงานการวิจัยและผลงานทางวิชาการ

เอกสารอ้างอิง

- ชาตรีส ชีรานนท์. (2550). *การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารภาษาไทยทางด้านสุขภาพตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544-2548*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ประทุมทิพย์ สุขราษฎร์. (2553). *วิเคราะห์เนื้อหาวารสารวิทยาศาสตร์สุขภาพภาษาไทย ที่พิมพ์เผยแพร่โดยสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2549*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยุวดี ชุนลิม. (2551). *การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารทางประชากรศาสตร์ พ.ศ. 2542-2548*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศรีสุภางค์ เล็กใจเชื้อ. (2540). *วิเคราะห์วารสารท่องเที่ยวไทย ปี พ.ศ. 2536-2538*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- อันนิการ์ บุปผา. (2547). *การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารทางด้านรัฐศาสตร์ ที่ตีพิมพ์ระหว่างปี 2536-2545*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อุดมพร กีไพโรจน์. (2545). *การวิเคราะห์วารสารทางการพยาบาลไทย ระหว่างปี 2542-2543*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Yamane, Taro. (1967). *Statistics: An introductory analysis* (2nd ed.). New York: Harper & Row